Prima instanță: Judecătoria Chișinău sediul Rîșcani, judecător – Barbacaru Igor
Dosarul nr. 3r-372/25
2-23138581-02-3r-26062025

D E C I Z I E

02 martie 2026 mun. Chișinău

Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ din cadrul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Centru

În componența:
Președintele completului, judecător Sîrbu Victoria
Judecători Bagrin Lucia și Cașcaval Andrei

examinând, fără participarea părților, recursul declarat de Cemortan Vasile, prin intermediul avocatului Procopciuc Angela,

împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani, din 10 februarie 2025, emisă în cauza de contencios administrativ, la acțiunea înaintată de Cemortan Vasile împotriva Serviciului Vamal, persoane terțe Autoritatea Națională de Integritate, Zamfir Roman, cu privire la anularea actului administrativ, obligarea emiterii actului administrativ favorabil, și încasarea cheltuielilor de judecată,

a c o n s t a t a t:

Circumstanțele cauzei

La 27 septembrie 2023, Cemortan Vasile a depus cerere de chemare în judecată împotriva Serviciului Vamal, persoane terțe Autoritatea Națională de Integritate, Zamfir Roman, solicitând:

- anularea ordinului emis de Serviciul Vamal nr. 804-p din 30 august 2023 cu privire la destituirea din funcție a lui Cemortan Vasile ca ilegal și nemotivat;
- obligarea pârâtului Serviciul Vamal la restabilirea reclamantului Cemortan Vasile în funcția deținută anterior eliberării sau o altă funcție egală în drepturi;
- obligarea pârâtului Serviciului Vamal la efectuarea calculelor salariale rezultate din privarea ilegală de a munci din data eliberării din funcție până la data restabilirii în funcție, inclusiv plățile concediului nefolosit, indemnizații anuale acordate la concediul de odihnă corespunzătoare conform art. 117 Codul muncii, indexările și coeficientul inflației calculat în modul stabilit de art. 145 Codul

muncii, plata pentru fiecare zi de întârziere de 0,3% conform art. 330 Codul muncii și achitarea acestor sume reclamantului;

- încasarea din contul pârâtului Serviciului Vamal a daunei morale în mărime de 5 salarii de funcție în contul reclamantului Cemortan Vasile;
- încasarea din contul pârâtului Serviciului Vamal a cheltuielilor de judecată pentru asistență juridică în sumă de 10.000 lei în contul reclamantului Cemortan Vasile și a cheltuielilor de drum în sumă de 1.000 lei pentru fiecare ședință de judecată.

Soluția instanței de fond

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani, din 10 februarie 2025, a fost declarată inadmisibilă cerința reclamantului Cemortan Vasile, cu privire la încasarea prejudiciului moral.

Solicitarea din recurs

La 20 februarie 2025 (*în interiorul termenului prevăzut la art. 242 Cod administrativ*) Cemortan Vasile, a înaintat cerere de recurs prin care a solicitat casarea încheierii menționate supra, iar la 17 octombrie 2025 a fost înregistrată cererea de recurs suplimentară.

În motivarea recursului s-a invocat că instanța de fond a concluzionat în mod eronat că pretenția cu privire la încasarea prejudiciului moral a fost formulată fără respectarea procedurii prealabile și că aceasta ar putea fi invocată doar după pronunțarea unei hotărâri definitive de anulare a actului administrativ de bază, or aceste concluzii contravin normelor legale invocate în acțiune și ignoră obiectul litigiului, care vizează încetarea raporturilor de muncă.

Astfel, recurentul a subliniat că atât legislația muncii, cât și Legea nr. 158/2008 privind funcția publică și statutul funcționarului public recunosc dreptul reclamantului de a solicita, concomitent cu anularea actului de concediere ilegală și restabilirea în funcție, despăgubiri materiale și morale. Totodată, art. 60 alin. (3) din legea specială prevede expres că actul administrativ de sancționare disciplinară poate fi contestat direct în instanță, fără respectarea procedurii prealabile.

Prin urmare, recurentul avea dreptul de a sesiza instanța fără parcurgerea procedurii prealabile, iar acest drept se extinde asupra tuturor pretențiilor formulate, inclusiv cele privind prejudiciul moral.

Suplimentar, recurentul a făcut referire la practica judiciară relevantă, în cauze similare cu privire la anularea actelor administrative, restabilirea în funcție și acordarea despăgubirilor materiale și morale, în care instanțele de toate nivelurile au admis astfel de pretenții, inclusiv în lipsa unei proceduri prealabile.

De asemenea, a argumentat că prejudiciul moral rezultă și din încălcarea unor drepturi fundamentale, precum dreptul de proprietate, prin reținerea ilegală a

salariului, precum și din stresul și frustrarea generate de întârzierea plăților, care nu pot fi compensate prin simpla constatare a încălcării.

În concluzie, făcând referire la jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, în sensul respectării principiului securității raporturilor juridice, recurentul a susținut că instanța de fond a aplicat eronat legea, motiv pentru care se impune casarea actului judecătoresc și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care pretenția privind prejudiciul moral să fie declarată admisibilă și examinată împreună cu fondul cauzei.

Aprecierea instanței de recurs

Verificând legalitatea încheierii judecătorești contestate, pe baza dosarului și a motivelor invocate în recurs, Completul de contencios administrativ statuează de a respinge cererea de recurs și a menține încheierea instanței de fond, reieșind din considerentele ce succed.

Conform art. 243 alin. (1) lit. b) Cod administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța respinge recursul, iar conform alin. (2)-(4) al aceluiași articol, instanța competentă soluționează recursul împotriva încheierilor judecătorești fără ședință de judecată. Dacă consideră necesar, instanța competentă poate cita participanții la proces. Decizia prin care se soluționează recursul împotriva încheierii judecătorești se motivează în scris. După finalizarea procedurii de soluționare a recursului împotriva încheierii judecătorești, dosarul judiciar se transmite instanței competente în termen de 3 zile.

În corespundere cu art. 241 alin. (1), (3) Cod administrativ, încheierile primei instanțe și ale instanței de apel pot fi contestate cu recurs, separat de hotărâre, în cazurile prevăzute de prezentul cod și de alte legi. Pentru contestarea cu recurs a încheierilor judecătorești se aplică corespunzător prevederile cap. III din cartea a treia, dacă din prevederile prezentului capitol nu rezultă altceva.

Din actele cauzei se atestă că Cemortan Vasile s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva Serviciului Vamal, persoane terțe Autoritatea Națională de Integritate, Zamfir Roman, solicitând *inter alia* încasarea din contul pârâtului Serviciului Vamal a prejudiciului moral în mărime de 5 salarii de funcție.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani, din 10 februarie 2025, acțiunea reclamantului Cemortan Vasile, în partea cu privire la încasarea prejudiciului moral a fost declarată inadmisibilă, în temeiul prevederilor art. 207 alin. (2) lit. f) Cod administrativ.

Instanța de recurs apreciază ca întemeiată soluția instanței de fond și ca neîntemeiate argumentele recurentului expuse în cererea de recurs din considerentele ce succed.

Astfel, potrivit art. 3 Cod administrativ, legislația administrativă are drept scop reglementarea procedurii de înfăptuire a activității administrative și a controlului

judecătoresc asupra acesteia, în vederea asigurării respectării drepturilor și a libertăților prevăzute de lege ale persoanelor fizice și juridice, ținîndu-se cont de interesul public și de regulile statului de drept.

La caz, potrivit art. 19 Cod administrativ, cererea prealabilă este instituția care oferă o cale de soluționare prejudiciară a litigiilor administrative.

Potrivit art. 10 alin. (2) Cod administrativ, decizia autorității publice privind acordarea despăgubirilor pentru prejudiciile cauzate prin activitatea administrativă ilegală este un act administrativ individual.

În conformitate cu prevederile art. 60 alin. (3) Cod administrativ, în cazul depunerii cererii cu privire la acordarea despăgubirilor pentru prejudiciul cauzat prin emiterea unui act administrativ individual sau normativ ilegal, termenul general începe să curgă din data în care hotărârea instanței de judecată prin care s-a anulat actul administrativ ilegal a rămas definitivă. Dacă autoritatea publică a anulat un act administrativ ilegal, termenul general începe să curgă din data în care decizia cu privire la anularea actului administrativ ilegal a rămas incontestabilă.

Conform art. 166 Cod administrativ, cererea prealabilă poate fi depusă numai dacă persoana își revendică drepturile încălcate prin emiterea sau respingerea emiterii unui act administrativ individual.

Potrivit art. 167 alin. (4) Cod administrativ, dacă prin cererea prealabilă se solicită și repararea prejudiciului, atunci cererea privind repararea prejudiciului se examinează de autoritatea publică emitentă în procedură administrativă separată.

În corespundere cu art. 207 alin. (1), (2) lit. f) Cod administrativ, instanța verifică din oficiu dacă sunt întrunite condițiile pentru admisibilitatea unei acțiuni în contenciosul administrativ. Dacă este inadmisibilă, acțiunea în contencios administrativ se declară ca atare prin încheiere judecătorească susceptibilă de recurs. Acțiunea în contencios administrativ se declară inadmisibilă în special când nu sunt întrunite condițiile prevăzute la art. 208.

Respectiv, în temeiul art. 208 alin. (1) Cod administrativ, până la înaintarea acțiunii în contencios administrativ se va respecta procedura prealabilă, cu excepțiile prevăzute de lege.

În context, Completul de judecată va menționa și faptul că, pentru a formula o acțiune în contencios administrative, este necesar ca:

- actul emis trebuie să parvină de la o autoritate administrativă;
- condiția existenței vătămării unui drept recunoscut de lege reclamantului;
- existența capacității de exercițiu și a celei procesuale;
- vătămarea dreptului să fie cauzată printr-un act administrativ sau prin refuzul autorității administrative de a soluționa în termenul legal cererea;
- obligativitatea îndeplinirii procedurii administrative prealabile (în cazul prevăzut de lege).

Raportând cadrul legal, la circumstanțele cauzei, Completul de contencios administrativ al Curții de Apel Centru reține că o cerere prealabilă din partea lui Cemortan Vasile către Serviciul Vamal, cu privire la compensarea prejudiciului moral nu există, deoarece obiectul prezentului litigiu în ordine de contencios administrativ, îl constituie verificarea legalității actului administrativ individual defavorabil.

De altfel, într-o eventuală admitere a acțiunii și respectiv anularea ordinului cu privire la destituirea din funcție, partea reclamantă este în drept să înainteze autorității pârâte o acțiune cu privire la repararea prejudiciului/despăgubirilor cauzate prin activitatea administrativă ilegală, din data în care hotărârea instanței de judecată va rămâne definitivă.

La caz însă, pretenția cu privire la încasarea prejudiciului moral, a fost solicitată în cererea de chemare în judecată pentru acțiunea în anulare, contrar prevederilor art. art. 10 alin. (2) și 60 alin. (3) Cod administrativ.

Completul de judecată reține că instanța de font întemeiat a constatat că cererea cu privire la acordarea despăgubirilor pentru prejudiciul cauzat prin emiterea unui act administrativ individual sau normativ ilegal, poate fi depusă după ce hotărârea instanței de judecată a rămas definitivă, respectiv termenul general începe să curgă din această dată.

În acest sens, decizia autorității publice cu privire la acordarea despăgubirilor pentru prejudiciile cauzate prin activitatea administrativă ilegală este un act administrativ individual ce poate fi contestat separat în instanța de contencios administrativ numai după respectarea procedurii prealabile.

Prin urmare, sub aspect procesual, accesul liber la justiție se materializează în prerogativele pe care le implică dreptul la acțiune, ca aptitudine legală ce este recunoscută de ordinea juridică oricărei persoane fizice sau juridice care pretinde un drept împotriva unei alte persoane ori are un interes pentru constatarea existenței sau inexistenței unui drept.

În cest sens, potrivit normelor procesuale, pentru a pune în mișcare o acțiune în judecată, este necesară îndeplinirea cumulativă a unor exigențe, precum ar fi și respectarea procedurii prealabile.

În același context, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a menționat că accesul la justiție poate fi limitat, în special prin instituirea condițiilor de admisibilitate, domeniu în care statul se bucură de o anumită marjă de apreciere. Aceste limitări trebuie să urmărească un scop legitim, asigurându-se o proporționalitate între interesul persoanei și scopul legitim urmărit (*Guérin contra Franței, 29 iulie 1998, § 37*). Totuși, limitările nu trebuie să reducă la zero esența acestui drept. Regulile de procedură au scopul de a asigura o bună administrare a justiției și, în special, a asigura securitatea raporturilor juridice, iar cei implicați în

proceduri trebuie să se aștepte ca aceste reguli să fie aplicate (*Miragall Escolano ș.a. contra Spaniei, 25 ianuarie 2000, § 33*).

Concomitent, Completul judiciar remarcă, că prin instituirea exigențelor de admisibilitate nu s-a urmărit restrângerea accesului liber la justiție, de care, în mod evident, cel interesat beneficiază în condițiile legii, ci exclusiv instaurarea unui climat de ordine juridică, indispensabil, în vederea exercitării dreptului constituțional statuat de art. 20 din Constituția Republicii Moldova – accesul liber la justiție, prevenindu-se, astfel, abuzurile și asigurându-se protecția drepturilor și intereselor legitime ale celorlalte părți.

Raportând normele de drept sus-indicate circumstanțelor cauzei, Completul judiciar conchide că instanța de fond în mod legal a constatat inadmisibilitatea pretenției privind încasarea prejudiciului moral.

Din considerentele supra-enunțate, Completul judiciar conchide netemeinicia cererii de recurs înaintate de Cemortan Vasile, aceasta urmând a fi respinsă și menținută încheierea instanței de fond, ca fiind legală și întemeiată.

În conformitate cu prevederile art. 243 alin. (1) lit. b) Cod administrativ, Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ din cadrul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Centru

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de Cemortan Vasile, împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani, din 10 februarie 2025.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului,
judecător Sîrbu Victoria

Judecători Bagrin Lucia

Cașcaval Andrei